

Høgskolen i Telemark

Slutteksamen

6042 Innføring i økonomi

11. mai 2011

Tidsrom:	09:00 – 14:00
Målform:	Bokmål, nynorsk
Sidetal:	4 medrekna framside og vedlegg
Antall oppgaver:	5 oppgaver – hvorav studenten skal besvare alle
Vedlegg:	Ingen
Merknader:	Besvar alle oppgaver Sensur vil foreligge ca 10. juni
Hjelpemiddel:	Kalkulator (finanskalkulator eller annen kalkulator)

Eksamensresultata blir offentliggjorde på studentweb

Avdeling for allmennvitenskaplege fag.

Bokmål

Oppgave 1 (25%)

I løpet av de siste årene (3-4 år) har bokhandelen du eier og driver fått en stadig dårligere likviditet.

- Hvilke nøkkeltall er spesielt viktige i forbindelse med diskusjon av likviditeten og for å avdekke den likvide situasjonen?
- Hvilke verktøy/muligheter har du til å styre likviditeten?
- List opp tiltak som er aktuelle for å bedre likviditeten.
- Du har bestemt deg for å fokusere på 2 av disse tiltakene. Begrunn hvorfor og beskriv disse mer i detalj.

Oppgave 2 (20%)

- Hva blir verdien av en bedrift hvis du legger til grunn en fremtidig årlig positiv kontantstrøm på 6 millioner kroner, en risikofri rente på 4,5 prosent og et risikopåslag på 10,5 prosent?
- Anta at bedriften har bokført egenkapital på 8 millioner kroner. Kommentér forskjellen mellom bokført egenkapital og verdien du kom frem til over, og angi ulike årsaker til at bedrifter kan være verdt mer eller mindre enn bokført egenkapital.

Oppgave 3 (20%)

En produksjonsbedrift oppgir følgende kalkyletall for årlig produksjonsvolum:

	Alternative produksjonsvolum				
	A	B	C	D	E
Tonn produsert	200	260	320	380	440
Direkte variable kostnader	8000	10400	12800	17000	22400
Direkte faste kostnader	2400	2400	2400	2400	2400
Indirekte lønn	6000	6000	6000	6000	6000
Andre indirekte kostnader	5000	5000	5000	5000	5000
Inntekt per tonn ved salg av hele produksjonen.	110	100	90	80	70
Kostnader og inntekter er angitt i 1000 kr.					

- Beregn totalkostnader (TK), totale enhetskostnader (TEK) og differanse-enhetskostnader (DEK) for disse alternativene. Hvilket alternativ ligger nærmest kostnadsoptimum?
- Beregn totalinntekter (TI) og differanse-enhetsinntekter (TEI) for de samme alternativene. Hvilket alternativ ligger nærmest vinningsoptimum?
- Beregn økonomisk resultat for alternativet som ligger nærmest vinningsoptimum og alternativet som ligger nærmest kostnadsoptimum.

Oppgave 4 (20%)

- Hva menes med priselastisitet? Lag et enkelt talleksempel.
- Hva er avskrivninger? Illustrer med et talleksempel forskjellen mellom lineære avskrivninger og avskrivninger etter saldometoden.
- Hva er forskjellen mellom Selvkostkalkyle og Bidragskalkyle? Som en del av besvarelsen skal du lage et enkelt talleksempel for å illustrere forskjellen.

Oppgave 5 (15%)

- Definér Brutto Nasjonalprodukt (BNP) og forklar kort hvordan BNP beregnes.
- Hva menes med komparative fortrinn?
- Beskriv hvordan handel mellom land kan gi grunnlag for økt velferd i disse landene. Betrakt ett enkelt marked og gi en sammenligning av situasjonen uten internasjonal handel med en situasjon med fri internasjonal handel.

Nynorsk

Oppgåve 1 (25%)

I løpet av dei siste åra (3-4 år) har bokhandelen du eig og driv fått ein stadig dårlegare likviditet.

- Kva for nøkkeltal er spesielt viktige i samband med diskusjon av likviditet og for å avdekke den likvide situasjonen?
- Kva for verktøy/moglegheit har du til å styre likviditeten?
- List opp tiltak som er aktuelle for å betre likviditeten.
- Du har bestemt deg for å fokusere på 2 av desse tiltaka. Grunnlegg kvifor og gjer greie for desse meir i detalj.

Oppgåve 2 (20%)

- Kva blir verdien av ei verksemd dersom du legg til grunn ein framtidig årleg positiv kontantstrøm på 6 millionar kroner, ei risikofri rente på 4,5 prosent og eit risikopåslag på 10,5 prosent?
- Legg til grunn at verksemda har bokført eigenkapital på 8 millionar kroner. Kommenter skilnaden mellom bokført eigenkapital og verdien du kom fram til over, og nemn ulike årsaker til at verksemda kan være verdt meir eller mindre enn bokført eigenkapital.

Oppgave 3 (20%)

Ei produksjonsverksemd gjer opp fylgjande kalkyletal for årleg produksjonsvolum:

	Alternative produksjonsvolum				
	A	B	C	D	E
Tonn produsert	200	260	320	380	440
Direkte variable kostnader	8000	10400	12800	17000	22400
Direkte faste kostnader	2400	2400	2400	2400	2400
Indirekte lønn	6000	6000	6000	6000	6000
Andre indirekte kostnader	5000	5000	5000	5000	5000
Inntekt per tonn ved salg av hele produksjonen.	110	100	90	80	70
Kostnader og inntekter er angitt i 1000 kr.					

- Rekn ut totalkostnadar (TK), totale einingskostnadar (TEK) og differanse-einingskostnadar (DEK) for desse alternativa. Kva for alternativ ligg nærmast kostnadsoptimum?
- Rekn ut totalinntekter (TI) og differanse-einingsinntekter (TEI) for dei same alternativa. Kva for alternativ ligg nærmast vinningsoptimum?
- Rekn ut økonomisk resultat for alternativet som ligg nærmast vinningsoptimum og alternativet som ligg nærmast kostnadsoptimum.

Oppgave 4 (20%)

- Kva meiner ein med priselastisitet? Lag eit enkelt taleksempel.
- Kva er avskrivningar? Illustrer med eit taleksempel forskjellen mellom lineære avskrivningar og avskrivningar etter saldometoden.
- Kva er skilnaden mellom Selvkostkalkyle og Bidragskalkyle? Som ein del av svaret skal du lage eit enkelt taleksempel for å illustrere skilnaden.

Oppgave 5 (15%)

- Definer Brutto Nasjonalprodukt (BNP) og forklar kort korleis BNP reknast ut.
- Kva meiner ein med komparative fortrinn?
- Beskriv korleis handel mellom land kan gje grunnlag for auka velferd i desse landa. Sjå på ein enkelt marknad og gje ei samanlikning av situasjonen utan internasjonal handel med ein situasjon med fri internasjonal handel.